

NOAS-SPÅDOM FOR 1996-

8000 bosniere vil bli i Norge

To av tre bosniske flyktninger vil bli i Norge, spår NOAS.

KJETIL BRAGLI ALSTADHEIM

Kommunalminister Gunnar Berge håper at 1996 skal bli «det store tilbakevendingsåret» for de 12 000 bosniske flyktningene som har kollektiv midlertidig beskyttelse i Norge. Det har Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) ingen tro på.

– To tredjedeler av de bosniske flyktningene vil bli i Norge. 1996 blir året da Regjeringen får problemer

med å forklare hvorfor ordningen med kollektiv beskyttelse ikke virker etter hensikten, spår fungerende generalsekretær Heini Ringell i NOAS.

Spådommen er basert på en rekke samtaler og møter organisasjonen har hatt med bosniske flyktninger. Ringell lister opp flere grunner til at flyktningene ønsker å bli. De fleste kom i 1993, og mange er derfor allerede etablert i et lokalmiljø med jobb og skolegang.

I tillegg kommer de som har spesielle problemer knyttet til å vende hjem. Det kan skyldes blandede ekteskap på tvers av etniske skil-

lelinjer, at de har vært utsatt for overgrep eller at de ikke kan vende tilbake til byen eller området de kommer fra.

«Bør få bli»

NOAS mener flyktningene bør få tilbud om å bli i Norge.

– Det vil gi dem trygghet slik at de kan bruke sin tid på å komme seg på beina. Det vil bidra til at de utvikler sine muligheter gjennom jobb eller skole. Det vil komme til nytte enten de blir her i Norge eller reiser hjem for å delta i gjenoppbyggingen av Bosnia, mener

Ringell. Idéen bak ordningen med kollektiv midlertidig beskyttelse er at flyktningene skal vende hjem når situasjonen i hjemlandet er trygg. Dersom så mange som to tredjedeler ikke ønsker å reise tilbake til Bosnia, mener NOAS det vil diskreditere hele ordningen med kollektiv beskyttelse.

– Ordningens troverdighet vil ikke bli styrket ut fra den faktiske erfaringen med bosnierne. Det blir spennende å høre hvordan Regjeringen vil forklare hvorfor den midlertidige ordningen ikke fungerer selv om det skulle bli en reell fred i Bosnia, sier Ringell.

I Utlendingsdirektoratet (UDI) mener de det er helt umulig å tippe hvor mange av de bosniske flyktningene som vil be om å få bli i Norge.

Forbereder utsending

– Spørsmålet er helt åpent. Det er i første rekke utviklingen i Bosnia som avgjør hvor mange som vil vende tilbake, sier avdelingsdirektør Erling Kielland i mottaks- og integreringsavdelingen i UDI.

I midten av desember sendte direktoratet et brev til bosnierne med informasjon om den kollektive be-

skyttelsen, om muligheten for å søke asyl dersom ordningen oppheves og om støtteordninger ved hjemreise.

Nå legger UDI planer både for spontan og organisert tilbakevending. UDI skal legge til rette både for den spontane hjemreise som finner sted før den kollektive beskyttelsen oppheves, og for den organiserte hjemsendelsen som kommer hvis beskyttelsen oppheves. Men arbeidet har ikke kommet særlig langt.

– Vi er i den første fasen av utredningsarbeidet, sier Erling Kielland.